

ÖZET

23 Mayıs 1949 tarihli Anayasa, Almanya Federal Cumhuriyeti'nin anayasasıdır ve Karlsruhe'deki Federal Anayasa Mahkemesi bu anayasaya uyulmasının "koruyucusudur". Bu mahkemenin görevlerinden biri, Anayasa'yı bağlayıcı bir şekilde yorumlamak ve burada yer alan temel hakların uygulanmasını sağlamaktır. Özellikle bu son işlev, konferans sırasında anayasa hukuku, medeni hukuk, çevre koruma ve ceza hukuku üzerine yapılan sunumlarda ve bu bağlamda hayatın çok farklı alanlarıyla ilişkili olarak ifade edildi.

Temel hakların sadece vatandaşların devlete karşı koruyucu haklarını doğurmadığı, aynı zamanda bu haklarda ifade edilen objektif değerler sisteminin, özellikle genel hükümler ve tanımlanmamış hukuki kavramlar yoluyla özel hukuk üzerinde yatay etkiye sahip olduğu açıklanmıştır (Lüth kararı).

Hukuk mahkemeleri tarafından düzenlenen genel kişilik hakkının anayasal denetimi ile bağlantılı olarak, bu alanı düzenlemeye yönelik çeşitli yasama girişimlerinin başarısız olması, ancak aynı zamanda kişilik haklarının korunmasında ciddi boşlukların ortaya çıkması nedeniyle hukukun yargısal gelişiminin sınırları araştırılmıştır (Soraya kararı).

Federal Anayasa Mahkemesi iklimin korunmasına ilişkin son derece güncel konularda da bir duruş sergilemiştir. Mahkeme bunu yaparken sadece iklim değişikliğiyle ilgili hukuki ve fiili meseleleri ele almakla kalmamış, aynı zamanda özgürlüğün zamanlar arası güvence altına alınmasıyla nesiller arası koruma yükümlülüğüne yeni bir boyut kazandırmıştır (İklim kararı).

Özgürlüğün ve insan onurunun korunmasını tüm hukukun en yüce amacı olarak kabul eden Anayasa'nın değerlere bağlı doğası, incelenen son kararda da ifade edilmiştir; Federal Anayasa Mahkemesi'nin kararında mahkûmların da neden temel haklara sahip olması gerektiği açıklanmıştır (Cezaların infazına ilişkin karar).

Özetle, Karlsruhe'deki Federal Anayasa Mahkemesi'nin, sadece Almanya Federal Cumhuriyeti Anayasası'na uygunluğu denetlemekle kalmayıp, aynı zamanda kararlarında özgür demokratik temel düzene ve temel haklara da etki ettiğini belirtmek gerekir. Türk-Alman Üniversitesi'nde 23 Mayıs 2024 tarihinde düzenlenen konferans, bu çok yönlü kararlardan oluşan bir seçkiyi tanımak için etkin bir forum sağlamıştır.